

ESEMÉNYNAPTÁR

1946. február 1-én, tíz évvel ezelőtt kiáltották ki a **MAGYAR KÖZTÁRSASÁGOT**.

A magyar nép története, Bp. 1953. Művelt Nép. 738 old.

1836. február 5-én, százhusz évvel ezelőtt született **DOBROLJUBOV Ny. A.** kritikus, forradalmi demokrata, Belinszkij és Csernisevskij művének folytatója, utópista szocialista. Munkái felvetik a cárizmus, a jobbágyrendszer és a liberalizmus elleni harc valamennyi kérdését. Egész világnézetének a jobbágyrendszerrel szemben táplált gyűlölet volt az alapja, filozófiai nézetei materialisták.

Dobroljubov Ny. A.: Orosz realizmus, Bp. 1950. Szikra, 284 old.

Bocskói V.: Nagy orosz demokrata gondolkodók, Bukarest, 1949. 58 old.

1881. február 9-én, hetvenöt évvel ezelőtt halt meg **DOSZTOJEVSKIJ F. M.** orosz író, a sötétség és a bűn nagy ábrázolója. Nyomorgó nagyvárosi rétegek lelki-állapotát, helyzetét világította meg regényeiben, amelyekben mindig nagy emberi tragédiák játszódnak le. Dosztojevskij mestere volt az ember lelki fejlődése, vívódása ábrázolásának. Legismertebb műve, amelyet majd minden nyelvre lefordítottak, a Bűn és Bűnhődés.

Dosztojevskij összes munkái 1—14. kötet. Bp. 1928—29, Révai; —: Fehér éjszakák, 1947.

Új Idők, 168 old.; —: Bűn és bűnhődés (ford. Görög I.). Bp. 1949. Franklin, 395 old.

1836. február 14-én, százhusz évvel ezelőtt halt meg **BERZSENYI DÁNIEL** költő. Mint a nemesség költője kezdte pályáját, majd Kazinczy hatására megismerkedett a felvilágosodással és kiszabadult osztálya szűk világnézetéből. Berzsenyi a klasszikus versformákat művelte, nyelve zengzetes, patétikus, sokszor dagályos, de sokban hozzájárult a magyar irodalmi nyelv fejlődéséhez és kibővüléséhez. Visszavonult életet élt, magányos, zárkózott ember volt. Igazi értékelésére csak halála után került sor, amikor Kölcsey elismerően nyilatkozott költői érdemeiről.

Berzsenyi Dániel minden munkája, Bp. 1943. Bolyai Akadémia, 448 old.; — válogatott versel. (A bevezetés és válogatás Vargha Balázs munkája.) 1954. Szépirodalmi, 150 old.;

Váczy János: Berzsenyi Dániel, M. Tud. Akad.

1856. február 17-én halt meg **HEINE, H.**, a XIX. század leghaladóbb gondolkodású német költője. Merész hangú verseiben elveti a romantika hazug ábrándjait és a mindennapi élet égető problémáival foglalkozik. Heine realista, műveiben felhasználja a népköltészet formakincsét, küzd a korlátoltság ellen. Marx és Engels barátja volt; élete végén közeljutott a kommunista eszmékhez.

Heine válogatott versel, Bp. 1951. 463 old.; —: Vallás és filozófia (ford.: Gáspár Endre) 1947. Phönix, 157 old.

Bódi L.: Heinrich Heine. Bp. 1951. Közkutatásügyi Kiadó. 131 old.

Vajda Pál

INDIA KÖNYVTÁRAIRÓL

A *Szovjetszkaja Kultura* szeptember 13-i számában érdekes cikket közölnek India könyvtáiról. India legnagyobb tudományos könyvtára a kalkuttai Belvedere-ben elhelyezett, 750 000 kötetes Nemzeti Könyvtár. Itt különösen nagy számban őrzik a régi indiai történelem, archeológia, néprajz és művészet dokumentumait, a szanszkrit, pali és prakrit filozófiai, tudományos szépirodalom értékes emlékeit.

Gyűjteményében megtaláljuk a híres hindu eposzok 1788. évi orosz fordításait és a kínai klasszikusok értékes műveit. Nem hiába vették a könyvtár homlokzatára Gandhi szép mondását: „Azt akarom, hogy minden ország kultúrája virágozzék a házam körül“.

India nyolc nagy tudományos kutatóintézetének könyvtárai közül legnagyobb

az „Ázsiai Társaság“ 125.000 kötetes bombayi könyvtára. A 27 egyetemi könyvtár közül legnagyobb a kalkuttai, madraszi, allahabadi, bombayi és haiderabadi egyetem könyvgyűjteménye.

Indiában 33 pedagógiai, 30 orvostudományi, 29 műszaki és 17 mezőgazdasági szakkönyvtár van. Az olvasók könyvigénye oly mértékben megnőtt, hogy a könyvtárak jórésze ünnepnapokon is 13 órán át az olvasók rendelkezésére áll.

A növekvő könyvtáros-szükséglet kielégítésére négy egyetemen könyvtárosi tagozatot és Delhiben szakiskolát nyitottak meg. Az utóbbiban főiskolát végzett hallgatók egyéves tanfolyam után könyvtárosi oklevelet, a második évfolyam után magisteri címet kapnak. Könyvtártudományból is lehet doktorálni.